

4. HIIU SUURUS JA JÕUD

12.

[Leiger ja Tõll jõudu katsumas]

Tõll tulnud Leigriga jõudu katsuma. Leiger tulnud metsast, süld puid käe pääl, kolm poega tulnud järgi, igal pool sülda puid käe pääl. Et see päev juba lõpul, jäätud jõukatsumine teiseks päevaks. Öössi Tõll kuuleb: Leiger peeretab, nii et aknad põrisevad. Tõll hakkand kartma ja põgenend öössi ära. Hommikul Leiger ärkab ja saab hirmus vihaseks Tõllu pääle, et see teda narrind ja ära läind, võtnud palgi kepiks kätte ja Tõllule järgi. Kuid Tõll oli juba üle lahe teisele poole saand. Leiger viskand veel palgiga järgi. Palk olla praegu veel Sääre lahes püsti.

E, StK 21, 39 (35) < Pühalepa, Suuremõisa v. — A. Läti < Anna Põia, 90 a. (1923).

Vt. ka: KM KO Fond 199, 8, lk. 28a/29 < Pühalepa, Suuremõisa v., Nõmba k. — A. Läti < Peet Ark, 75 a. (1924); E, StK 24, 146/7 (2) < Pühalepa, Suuremõisa v., Nõmba k. — A. V. Kõrv < Peet Herk, 75 a. (1924).

Vrd. Hiidude suurus ja jõud, Tõll, muist. 139; ka Vastaseotsija, HVM I, lk. 441 jj.

13.

[Leigri ja Tõllu jõud]

Tõll peerend nii, et ukсед lahti läind, Leiger, nii et aknad lahti. (Tõll ikka olla kõvem olnud.)

E, StK 21, 7 (26b) < Reigi, Kõrgessaare v., Kidaste k. — A. Läti < Andrus Viin, 81 a. (1923).

14.

Leiger

Leiger tuli Leigri laidus (Hiiumaal, Hindul, vastu Saaremaad) maale. Hindu Jaagu õues (sellenimeline talu on praegu olemas) näidanud oma jõudu; pistnud sõrme härgevankri tiisli august sisse ja viskanud üle katuseharja.

E 61151 < Reigi, Kõrgessaare v., Leigri k. — M. Meiusi < Jüri Leiger, umb. 70 a. (1927).

Trükitud: M. J. Eisen, Tõll ja ta sugu, lk. 157; V. Mäeumbaed, Vanade hiidlaste jutustusi Suurest Tõllust ja Leigrist. Nõukogude Hiiumaa 11. I 1958, nr. 4, lk. 4.

Vt. ka: Tõll sõdib vankri abil, Tõll, muist. 172.

[Leiger sammub läbi väina]

Leiger tulnud jala Saaremaalt Hiiumaale. Meres on 4 sülda vett, aga Leiger tulnud ikka läbi.

ERA II 1, 517 (3) < Pühalepa — P. Ariste < Jaagup Esko, 78 a. (1928).
Vt. Vete sügavused, Tõll, muist. 139.